TRACTATVS
DE FORO COMPETENTI
V. I. D. ANGELI SCIALOYÆ
TERRAE NOVI PROVINCIAE PRINCIPATVS CITRA
REGNI NEAPOLITANI.

Vtilis, & neceſſarius, non ſolùm in Scholis profitentibus, ſed etiam Ius dicentibus, & in Foro Eccleſiaſtico, ac ſeculari verſantibus, ad ſciendum quis ſit Iudex competens in omnibus cauſis Ciuilibus, Criminalibus, & Mixtis.

Opus legibus communibus, Statutis huius Regni Neapolitani, Doctorum tàm antiquorum, quàm Modernorum authoritatibus, ac deciſionibus Sacri Regij Conſilij, aliorumque Senatuum comprobatum.

CVM
SVMMARIIS, ET INDICE CAPITVLORVM,
AC RERVM LOCVPLETISSIMO.

PERMISSV.

NEAPOLI, Typis Hyacinthi Paſſeri. M. DC. LXIII.
EXPENSIS IACOBI ANTONII BAGNOLI.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA SALAMANCA

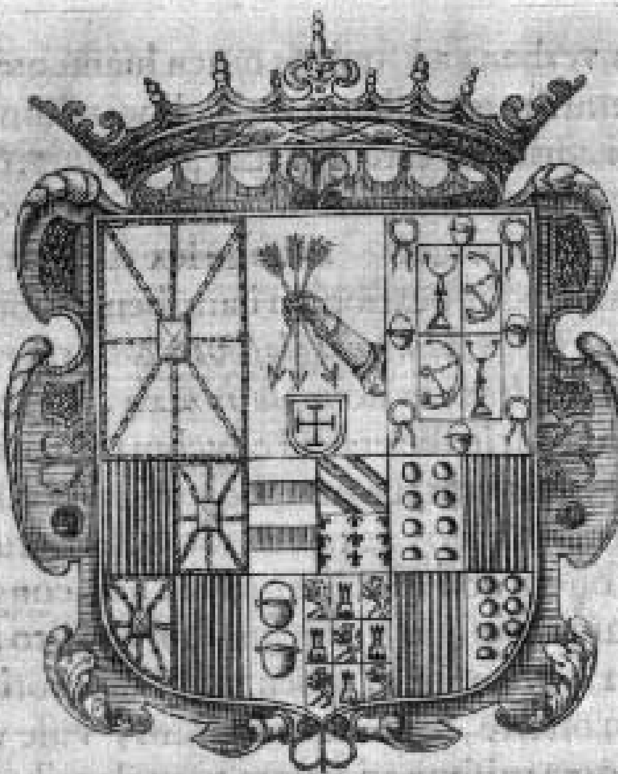

ILLVSTRISS DOMINO MELCHIORI DE NAVARRA ET ROCAFFVL,

EQVITI MILITIAE DE ALCANTARA DVCI PALATAE;

Regiam Cancellariam Regenti, contra Graſſatores per Campaniam, ac Tribunalis Reuiſionis fideliſſimæ Vrbis Neapolitanæ ſummo Præfecto.

DOCTOR ANGELVS SCIALOYA S.P.D.

QVAM benè beneficijs pediſſequa vincula iniecit natura, quæ gratos animos benefacientis imperio, iucundo libertatis ludibrio ſubmiſit, & ad triumphalis munificentię currum volentes libenteſq; coegit catenatos incedere; quid? feris etiam grati animi ſenſum, & duulcia furentibus fræna impoſuit. Vos his teſtor circentia miracula, Vos hic Ceſarei heſus, vos poſterorum ſuſpendia Romanorum Amphiteatra, an non marmaricus leo demiſſis fęcialium more crinibus, effoſsa vnguibus

TRACTATVS DE FORO COMPETENTI ANGELI SCIALOYÆ V·I·D·

P R O OE M I V M.

SVMMARIVM.

1 *Fori nomen plures habet ſignificationes, & quomodo accipiatur in tractatu noſtro ibidem, & eſt multiplex, num. 4.5.6. et 7.*

2 *Iudex competens eſt ille, qui habet iuriſdictionẽ ſuper litigantes, aliâs dicitur incompetens.*

3 *Appellatione fori veniunt iuriſdictionalia.*

7 *Iuriſdictiones ſunt duæ, vna Eccleſiaſtica, altera laicalis.*

8 *Summus Pontifex, et Reges habent iuriſdictionem immediatè, et alij Iudices inferiores mediatè à Deo.*

9 *Iuriſdictiones fuêrunt diuiſæ, et quare ibidem, et num. 11.*

10 *Iuriſdictio Eccleſiaſtica dependet à Papa, et ſecularis ab Imperatore.*

12 *Iudices non debent ſe intromittere in iuriſdictione alterius, alias puniuntur pœna vſurpatæ iuriſdictionis num. 13.*

14 *Pœna vſurpatæ iuriſdictionis quæ ſit? et per quos actus inducuntur, num. 15. et 16.*

17 *Iudex Eccleſiaſticus non debet ſe intromittere in caſibus ſpectantibus ad forum laicalem, et è contra.*

18 *Iudex antequam procedat ad aliquem actum, debet eſſe certus ſua iuriſdictione.*

19 *Cauſæ, quæ induxit Auctorem ad faciendum tractatum de Foro Competenti, quæ fuit?*

20 *Proteſtatio Auctoris apud Deum, quòd non intendit præiudicare iuriſdictionem Eccleſiaſticam, vel laicalem.*

1 NOmen fori, licèt plures habeat ſignificationes, nam forum aliquando capitur pro loco, in quo fiunt nundinæ. Item forus dicitur locus, vbi calcantur vuę, ideſt calcatorium. Item Forus dicitur quodam ſpatium planum in nauibus, & dicitur à ferendo, ex eo quòd homines fert. *Ant. Butrius. & Abb. in rub. extra de foro compet.* Tamen in noſtro tractatu, Forus in maſculino genere capitur pro loco, in quo ius redditur, & eſt locus exercẽdarum litium à fando, ideſt loquendo dictus, vel à Phoroneo Rege, qui primò Grecis leges dedit, *cap. Forus extra de verb. ſignif.* Forum autem in genere neutro denotat territorium Iudicis, in quo habet poteſtatem terrendi, atque animaduertendi in facinoroſos homines, *l. pupillus, § territorium ff. de verb. ſignif. Auchar. & Abb. in d. rub. extra de foro compet.*

2 Et ille dicitur Iudex competens, qui habet iuriſdictionem, & eius exercitium ſuper litigantes, *Card. in clem. 1. num. 5. vt lite pendente,* aliàs dicitur incompetens, *toto tit. C. ſi à non compet. Iudice. & Marant. part. 4. diſt. 8. num. 1.*

3 Appellatione Fori veniunt etiam iuriſdictionalia, *cap. ſi Epiſcopus, de offic. ordinarij, in 6. Abb. & Ant. Butrius in d. rub. extra de foro competenti, in fine.*

4 Et iſte forus, de quo nos agemus, eſt multiplex, nam alius eſt forus internus, & alius externus; Forus internus eſt forus pęnitentialis, in quo quis confitetur peccata ſua, nam quis peccata ſua tenetur ſaltim ſemel in anno confiteri, *cap. omnis vtriuſque ſexus, de pœnitent. & remiſ.* Et pęnitens tenetur ſua peccata confiteri Parocho, vel alicui Sacerdoti approbato ab